

Till tillverkare, importörer och distributörer av fönster

Marknadskontroll av fönster

Allmänt om marknadskontroll av fönster

Boverket kommer under 2015 att påbörja marknadskontroll av fönster som omfattas av den harmoniserade standarden:

SS-EN_14351-1_2006+A1_2010 Fönster och dörrar

Boverket är ansvarig myndighet för marknadskontroll av byggprodukter i Sverige. Kontroll kommer att ske hos tillverkare, importörer och distributörer och avser fönster som omfattas av den harmoniserade standarden EN 14351-1. Kontrollen avser dels dokumentationskontroll, dels provning av fönster. Takfönster och fönster avsedda att användas i utrymningsvägar ingår inte i denna kontroll.

Marknadskontrollen ger också Boverket tillfälle att ge information och vägledning om prestandadeklarationer, CE-märkning och byggproduktförordningen.¹

Kanske kontaktar vi ert företag

Boverket kommer att kontakta och även besöka ett antal berörda företag och kanske kommer vi till er. Det är viktigt att vi från Boverket får möjlighet att träffa den hos er som är ansvarig för prestandadeklarationer, CE-märkning och för tillverkningskontrollen.

Nedan hittar ni information om gällande bestämmelser och om hur marknadskontrollen kommer att gå till.

Byggproduktförordningen

Sedan utgången av juni månad 2013 ska byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard vars samexistensperiod löpt ut vara försedda med en prestandadeklaration och CE-märkning som överensstämmer med kraven i byggproduktförordningen. Det behövs för att produkterna ska få säljas inom EU samt inom

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG

övriga länder som är anslutna till den inre marknaden . I korthet innebär byggproduktförordningen ett gemensamt europeiskt sätt att bedöma och beskriva byggprodukters egenskaper. Metoder och kriterier för bedömning av väsentliga egenskaper finns i harmoniserade standarder.

Tillverkarnas, importörernas och distributörernas skyldigheter definieras i byggproduktförordningen.

Provning av fönster och dokumentationskontroll

Boverket kommer att välja ett antal fönster för provning hos ett anmält laboratorium för den harmoniserade standarden SS-EN_14351-1_2006+A1_2010.

Laboratoriet kommer att prova prestanda för vissa av Boverket i förväg utvalda egenskaper enligt metoderna i standarden. Provningsen görs för att kontrollera om produkternas faktiska prestanda stämmer överens med uppgifterna i prestandadeklarationen.

Boverket kommer även att genomföra dokumentationskontroll hos vissa utvalda ekonomiska aktörer, se nedan.

Dokumentationskontroll hos:

Tillverkaren

En tillverkare är varje fysisk eller juridisk person som tillverkar, eller låter tillverka, en byggprodukt och saluför denna produkt under eget namn eller varumärke. Tillverkare av fönster ska upprätta en prestandadeklaration och CE-märka produkten innan den släpps ut på marknaden. Som grund för prestandadeklarationen ska tillverkaren upprätta relevant teknisk dokumentation. Prestandadeklarationen ska vara upprättad i enlighet med mallen och instruktionerna i byggproduktförordningens bilaga III:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0574&from=SV>

För fönster som omfattas av SS-EN_14351-1_2006+A1_2010 gäller i första hand system 3 för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda.²

System 3 innebär att:

- det anmälda laboratoriet ska bedöma prestanda på grundval av provning (baserad på stickprov som tas av tillverkaren), beräkning, tabellerade värden eller beskrivande dokumentation av byggprodukten
- tillverkaren ska utföra tillverkningskontroll i fabrik.

² Beroende på den avsedda användningen kan även system 1 vara aktuellt (bland annat för vissa takfönster och för fönster som används i utrymningsvägar).

Mikroföretag³ kan i vissa fall använda sig av ett förenklat förfarande inför CE-märkning och:

- ersätta bestämningen av produkttyp på grundval av typprovning enligt de tillämpliga systemen 3 och 4 med användning av metoder som skiljer sig från dem som ingår i den tillämpliga harmoniserade standarden
- behandla byggprodukter för vilka system 3 tillämpas i enlighet med bestämmelserna för system 4.
(System 4 kräver ingen inblandning av ett anmält organ)

I båda dessa fall måste tillverkarna kunna visa med en särskild teknisk dokumentation att de alternativa bedömningsmetoderna och förfarandena är likvärdiga med dem enligt standarden. För produkter där brandegenskaper eller bärformåga är särskilt viktigt gäller inte lättnaderna för mikroföretag.

Vid eventuell kontroll vill vi ta del av följande dokumentation:

- prestandadeklaration (på svenska) och CE-märkningen
- bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för produkten (båda ska vara på svenska)
- dokumentation som visar hur tillverkaren bestämt produkttypen
- dokumentation som styrker tillverkarens styrning av tillverkningskontroll.

Importören

En importör är varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och som släpper ut en byggprodukt från ett tredjeland på unionsmarknaden.

Vid eventuell kontroll vill vi ta del av följande dokumentation:

- dokumentation som visar hur tillverkaren har bestämt produkttypen och utfört tillverkningskontroll i enlighet med gällande krav
- prestandadeklaration (på svenska) och CE-märkningen
- bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för produkten (båda ska vara på svenska).

Vid eventuell kontroll vill vi även se:

- exempel på att tillverkarens namn och adress finns på produkten; att produkten har en beteckning som gör den spårbar
- exempel på att importörens namn eller registrerade varumärke och adress finns på produkten.

³ Ett mikroföretag definieras som ett företag som sysselsätter färre än 10 personer och vars omsättning eller balansomsättning inte överstiger 2 miljoner euro per år, enligt EU-kommissionens rekommendation 2003/361/EG.

Distributören

En distributör är varje fysisk eller juridisk person i leveranskedjan som inte är tillverkaren eller importören och som tillhandahåller en byggprodukt på marknaden. Distributören är ansvarig för att säkerställa att vissa dokument och viss information följer med produkten men kan inte själv upprätta dokument.

Vid eventuell kontroll vill vi ta del av följande dokumentation:

- prestandadeklaration (på svenska) och CE-märkningen
- bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för produkten (båda ska vara på svenska).

Vid eventuell kontroll vill vi även se:

- exempel på att tillverkarens och, när så är relevant, importörens namn och adress finns på produkten. Produkten ska ha en beteckning som gör den spårbar.
-

Ytterligare skyldigheter:

Finns det skäl att tro att produktens prestanda inte stämmer med den uppgivna eller att tillverkningskontrollen eller bedömningen av produkttegenskaperna inte är gjorda i enlighet med den harmoniserade standarden ska:

- tillverkaren omedelbart vidta åtgärder för att korrigera bristerna och, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla produkten
- importören vidta åtgärder för att korrigera bristerna och om så är lämpligt dra tillbaka eller återkalla produkten
- distributören försäkra sig om att korrigerande åtgärder vidtas eller att dra tillbaka eller återkalla produkten.

Om det finns skäl att tro att produkten utgör en risk är distributören, importören och tillverkaren skyldig att kontakta Boverket.

Importörer eller distributörer som säljer byggprodukter under eget företagsnamn eller varumärke, eller ändrar en byggprodukt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämelsen med prestandadeklarationen kan påverkas, likställs med tillverkare och ska uppfylla de krav som byggproduktförordningen ställer på tillverkare (se ovan). Om produkten redan är provad i enlighet med den harmoniserade standarden av den ursprungliga tillverkaren, finns det möjlighet att använda provningsresultaten, om man har tillverkarens skriftliga tillstånd.

Vad kan hända vid kontrollen?

Boverket kommer att vid behov begära rättelse och i annat fall ge återkoppling om genomförd marknadskontroll.

Sker inte rättelse ska Boverket besluta om föreläggande om rättelse. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite. Beroende på bristernas karaktär kan det även bli aktuellt med försäljningsförbud, tillbakadragande och/eller återkallelse av produkten.

Överträdelse av bestämmelserna om CE-märkning kan leda till böter vid oakt-samhet eller uppsåt.

Byggsanktionsavgift kan utkrävas för produkter som saknar prestandadeklaration när sådan krävs enligt byggproduktförordningen.

<p>Vid frågor: Är det något som är oklart eller har du frågor går det att kontakta Boverket via registraturen@boverket.se, ange dnr 605/2015</p>	<p>Mer information: Svenska relevanta krav för väsentliga egenskaper som ska deklarerars i prestandadeklarationen Svenska krav i DoP SS -EN 14351-1</p> <p>Boverkets broschyr om prestandadeklarationer och CE-märkning: http://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2013/ce-dig-for.pdf</p> <p>Mer information om prestandadeklaration, CE-märkning och marknadskontroll: http://www.boverket.se/ce</p>
---	--